

2. Sektorprogrammer på det nukleare område

1. Indledning

Beredskabsstyrelsen har siden 1994 varetaget administrationen af Indenrigsministeriets sektorprogrammer på det nukleare område. Sektorprogrammerne har omfattet de tre baltiske lande samt Polen og Rusland.

2. Sektorprogrammernes formål

Formålet med samtlige sektorprogrammer har overordnet været at medvirke til at forbedre de sikkerhedsmæssige og miljømæssige forhold i Østeuropa på det nukleare område. Dette er bl.a. sket ved at levere og implementere dansk udviklede beredskabssystemer, teknisk materiel samt ved afholdelse af kurser i beredskabssystemerne samt at bistå med etablering af kommunikation mellem forskellige myndigheder i landene selv og landene imellem.

3. Sektorprogrammerne

1994-sektorprogrammet "Forbedring af sikkerheden på udvalgte a-kraftværker samt beredskabet ved atomulykker i Rusland, Polen og Litauen" blev afsluttet i 1996. Der foreligger evalueringsrapporter vedrørende projekterne i de tre lande. Disse evalueringsrapporter kan rekvireres ved henvendelse til Beredskabsstyrelsen.

Det skal understreges, at de projekter, som blev iværksat under sektorprogrammerne i 1994, er blevet fulgt op i de efterfølgende sektorprogrammer i 1995, 1996, 1997 og 1998.

Det sektorprogram, som blev afsluttet i 1997 var 1995-sektorprogrammet: "Forbedring af den nukleare sikkerhed, strålingsbeskyttelse samt atomberedskabet i Estland, Letland, Litauen, Polen og Rusland". Sektorprogrammets samlede bevilling var på 15 mio. kr. (jf. Akt 364 21/6 95 og Akt 117 6/11 95) med følgende landefordeling: 3 mio. kr. til Estland, 2,5 mio. kr. til Letland, 3,0 mio. kr. til Litauen, 2,5 mio. kr. til Polen og 4,0 mio. kr. til Rusland. Der er udarbejdet evalueringsrapporter vedrørende disse projekter.

Det sektorprogram, som forventes afsluttet i 1998 er 1996 sektorprogrammet "Udbygning af atomberedskabet samt strålingsbeskyttelse i Estland, Letland, Litauen, Polen og Rusland". Sektorprogrammets bevilling andrager tillige 15 mio. kr. (jf. Akt 98 4/12 96) med følgende landefordeling: 2,0 mio. kr. til Estland, 3,0 mio. kr. til Letland, 3,0 mio. kr. til Litauen, 2,5 mio. kr. til Polen og 4,5 mio. kr. til Rusland.

4. Udførte aktiviteter under sektorprogrammerne siden 1994, herunder projekter afsluttet i 1997

I de tre baltiske lande samt Polen og Rusland er der opstillet dansk udviklede og dansk producerede målestationer. Målestationerne er opstillet rundt om i de forskellige lande, således at de bredt dækker landene med hensyn til indsamling af måledata. Der er implementeret computerudstyr samt programmel til brug ved behandling af de indsamlede måledata og udarbejdelse af prognoser som beslutningsstøtte for beredskabsledelsen i de pågældende lande. Det bemærkes, at projekterne vedrørende målestationerne til stadighed udvikles, idet landene har behov for flere målestationer samt de nyeste opgraderinger af programmel.

I Rusland er der gennemført miljøprojekter, som vedrører kortlægning af den radioaktive forurening i Tjeliabinsk-området samt afprøvning af metoder til brug for oprydning af forurenede områder efter Tjernobylulykken. Formålet med denne oprydning er at gøre områder, som har været radioaktivt forurenede egn til beboelse tidligere end forventet.

Der er leveret målebiler med avanceret måleudstyr til Estland, Letland, Litauen.

Der er foretaget flysparing i Letland med henblik på søgning efter radioaktive kilder.

Et brandbeskyttelsessystem til atomkraftværket Sosnovy Bor nær Skt. Petersborg står parat til afsendelse til Rusland, når de fornødne russiske todtilladelser foreligger. Beredskabsstyrelsen håber at systemet kan installeres inden denne vinter.